

Turun varhaiskasvatuksen tuen rakenteiden arviointi ja tarkastelu - Turvakolttu

- RAPORTTI 15.1.2024
- VERTIKAL OY
- SIMO POKKI, KIRSI JÄRVINEN, MIKA TIKKA

 Vertikal

Selvityksen toteutus (tarjouspyynnön mukaan)

- Kattava tietojenkeruu
- Ohjaus-/projektiryhmän Teams-kokoukset
- 5 yhteistä työpajaa Turussa
- Useita haastatteluita
- Verkkokysely johtajille ja erityisopettajille
- Yksikkökohtainen kustannuslaskenta ja varhaiserityiskasvatuksen kustannuslaskenta
- Laadullisten materiaalien läpikäynti
- Uuden resurssimallin suunnittelu ja mallintaminen
- Raportin laadinta
- Laskenta yksikkötasolla: Mika Tikka / Laadullinen sisältö: Kirsi Järvinen / Resurssimalli: Simo Pokki

Lähtötilanne resurssien osalta Turun varhaiskasvatuksessa

- Varhaiskasvatuksessa tuki on toteutunut pienennettyinä ryhminä sekä henkilöstöresursoinnin kautta
- Pienennettyjen ryhmien kustannus henkilöstön osalta 2,7 miljoonaa euroa
- Avustajien ja hoitajien kustannus 3,9 miljoonaa euroa
- Resurssi yhteensä 6,6 miljoonaa euroa
- Lisäksi erityisopettajia 34, jotka eivät mukana laskennassa

Lisäkertoimet, henkilöstömenot	2 704 000 €
Avustajia	80
avustajien henkilöstömenot	2 496 000 €
Hoitajia (erityisvaka)	38
hoitajien henkilöstömenot	1 393 080 €
Henkilöstömenot yht.	6 593 080 €
Lisäksi tilakustannukset	1 216 800 €
*tilat eivät mukana selvityksessä	

Pienennettyjä ryhmiä	30
Integroituja ryhmiä	22
Pienennetyissä henkilöstöä (2 hlöä)	60
Integroiduissa henkilöstöä (4 hlöä)	88
Pienennetyissä lapsia (ryhmä 13)	390
Integroiduissa lapsia (ryhmä 14)	308
Pienennetyissä paikkoja	420
Integroiduissa paikkoja	616
Paikkoja yhteensä	1036
Lapsia yhteensä	698
Kertoimilla katetut paikat	338
Ryhmien lisäkertoimien kustannus, henkilöstömenot	2 704 000 €

Suoritteet, suoritehinnat ja tuen päätökset alueittain

	Suoritteet			Yksikköhinta €			Tuen päätökset (ET/TT)	
	Painokertoimet	Lasten määrä	K/lkm	Henkilöstö	Muu	Yhteensä	5/2023	Osuus
Pohjoinen alue	1 473,4	1 249	1,18	8 675 €	4 428 €	13 102 €	135	11 %
Itäinen alue	1 391,4	1 204	1,16	9 490 €	4 512 €	14 002 €	220	18 %
Eteläinen alue	1 196,1	1 031	1,16	8 713 €	4 468 €	13 181 €	143	14 %
Läntinen alue	1 482,6	1 228	1,21	9 157 €	4 477 €	13 633 €	150	12 %
Ruotsinkielinen	516,2	426	1,21	8 531 €	6 065 €	14 596 €	38	9 %
Vaka yhteensä	6 059,7	5 138	1,18	8 975 €	5 019 €	13 994 €	746	15 %

Työn aikana tarkentuneet rakenteelliset tavoitteet

- Nykytilanteen ongelmaksi nähtiin (työpajoissa) osittainen inklusion puute, koska lapset sijoitetaan alueelliseen integroituun ryhmään eikä lähipäiväkotiin
- Tavoitteeksi asetettiin luopuminen nykymuotoisista pienryhmistä ja siirtyminen kattavaan rakenteelliseen inklusioon
- Nykytilanteessa päiväkodille muotoutuva resurssi ei pohjautu laskentaan vaan erillisiin päätöksiin ja osittain sattumaan
- Nykytilanteessa tuki toteutuu pienempinä lapsiryhminä ja annettuna henkilöstöressurssina, mitä kahden resurssin mallia pidettiin hyvänä
- Tavoitteeksi asetettiin malli, jossa lapset pääsevät lähipäiväkotiin siten, että tukea voidaan edelleen tarjota kahdella tavalla
- Tavoitteiden pohjalta on toteutettu Turun varhaiserityiskasvatuksen uusi resurssimalli

Resurssimallin suunnittelu ja lopputulokset

- Laskettiin tuen parissa työskentelevän henkilöstön HTV-luvut ammattiryhmittäin ja kokonaiskustannus
- Lisäksi laskettiin tilakustannus, joka ei ollut mukana resurssimallin suunnittelussa, vaikka siirtyminen pienemmistä ryhmistä korkeampaan henkilöstömäärään tuo hyötyjä tilakustannuksissa
- Laskettiin pienennettyjen ryhmien kustannus päiväkotien kustannuslaskennan suoritehinnan pohjalta
- Tukeen suoraan liittyviä henkilöstömenoja on yhteensä 6,59 miljoonaa euroa, jonka pohjalta tuen resurssimallin (TRM) laskennassa on käytetty pyöristettyä arvoa 6,5 miljoonaa euroa

Resurssi- malli

	VAIHTOEHTO 1.	VAIHTOEHTO 1.	VAIHTOEHTO 2.	VAIHTOEHTO 2.		
Otsikko	suunnitelma/TA	toteuma	suunnitelma/TA	toteuma	suunnitelmassa	päätätjä
Budjetoitu tukeen	6 500 000 €		6 500 000 €		päätetään vuosittain	vaka-johtaja
Eriytyinen tuki, päätökset	300	310	300	310	tehdään arvio	veo-tiimi
Tehostettu tuki, päätökset	500	510	500	510	tehdään arvio	veo-tiimi
Eriytyinen kerroin, lisä	<u>1,50</u>	1,50	<u>1,30</u>	1,30	päätetään tarvittaessa	vaka-johtaja
Tehostettu kerroin, lisä	<u>0,50</u>	0,50	<u>0,70</u>	0,70	päätetään tarvittaessa	vaka-johtaja
Eriytyinen kertoimet yht.	450	465	390	403	kaava: lapset x kerroin	
Tehostettu kertoimet yht.	250	255	350	357	kaava: lapset x kerroin	
Jaettava/jaettu resurssi yht.	700	720	740	760	kaava: summa	
Kertoimen arvo, laskettu	9 286 €		8 784 €		kaava: budjetoitu / kertoimet yht.	
Kertoimen arvo, päätetty	9 250 €		8 750 €		päätetään vuosittain	vaka-johtaja
Eriytyinen menot	4 162 500 €	4 301 250 €	3 412 500 €	3 526 250 €	kaava: lapset x kertoimen arvo	
Tehostettu menot	2 312 500 €	2 358 750 €	3 062 500 €	3 123 750 €	kaava: lapset x kertoimen arvo	
Menot yhteensä	6 475 000 €	6 660 000 €	6 475 000 €	6 650 000 €	kaava: summa	
Josta ryhmän pienennykseen	235	150	245	150	tehdään arvio	pk-johtaja
Josta avustajia	90	110	90	110	tehdään arvio	pk-johtaja
Josta hoitajia	40	50	40	50	tehdään arvio	pk-johtaja
Avustajakerroin	3,37		3,57		kaava: HTV-hinta / kertoimen arvo	vaka-johtaja
Hoitajakerroin	4,05		4,28		kaava: HTV-hinta / kertoimen arvo	vaka-johtaja
Käytetty kertoimia yhteensä	700,5	723,4	737,1	756,2	kaava: summa	
Kertoimet netto	0,5	3,4	-2,9	-3,8	kaava: nettosumma	
Menot netto		31 500 €		- 33 500 €		

Vaihtoehtoiset kertoimet

Kertoimien käyttö

Resurssimalli

- Varhaiskasvatusjohtaja päättää erityisen tuen kertoimet siten, että erityisen ja tehostetun tuen kertoimien yhteissumma on aina $2,00 \rightarrow 1,50 + 0,50$ TAI $1,40 + 0,60$ jne. jolloin laskennan komponentit ovat hallittavia ja vertailukelpoisia aikajanalla
- Pohjana kiinteä (TA)summa ryhmäkoon pienentämiseen ja lisähenkilöstön rekrytointiin
- Lisähenkilöstölle lasketaan lukuvuosittain HTV-hinta, jonka mukaan määrittyy pyöristetty kerroin
- Taulukossa kahdet vaihtoehtoiset kertoimet

Resurssikertoimista

- Resurssikerroin lisätään täyttöastelaskennassa peruskertoimeen, jolloin yli 3-vuotias = $1,0 + 1,5 = 2,5$ ja alle 3-vuotias = $1,75 + 1,5 = 3,25$
- Avustajien ja hoitajan vaatima resurssikerroin on laskettu keskiarvoisen kk-palkan pohjalta: 1. vaihtoehdossa avustaja 3,37 ja hoitaja 4,05
 - Lopullisessa versiossa kertoimet voidaan pyöristää
- Kertoimien käytöstä vastaa päiväkodinjohtaja konsultoituaan oman alueen varhaiskasvatuksen erityisopettajaa, joka yhdessä tiimin kanssa arvioi ja kehittää kerrointen käyttöä koko kaupungin tasolla
- Resurssikerroinmalli edellyttää päiväkotien täyttöasteisiin yhtenäisyyttä, sillä matalan täyttöasteen päiväkodissa ryhmät ovat jo valmiiksi pienempiä
- Resurssikertoimien suhde ja osuus täyttöastelaskennassa täytyy erikseen määritellä: todennäköisin tapa on laskea lisäkertoimet mukaan täyttöasteeseen (ja käyttöasteeseen)

Mallin vahvuudet ja heikkoudet

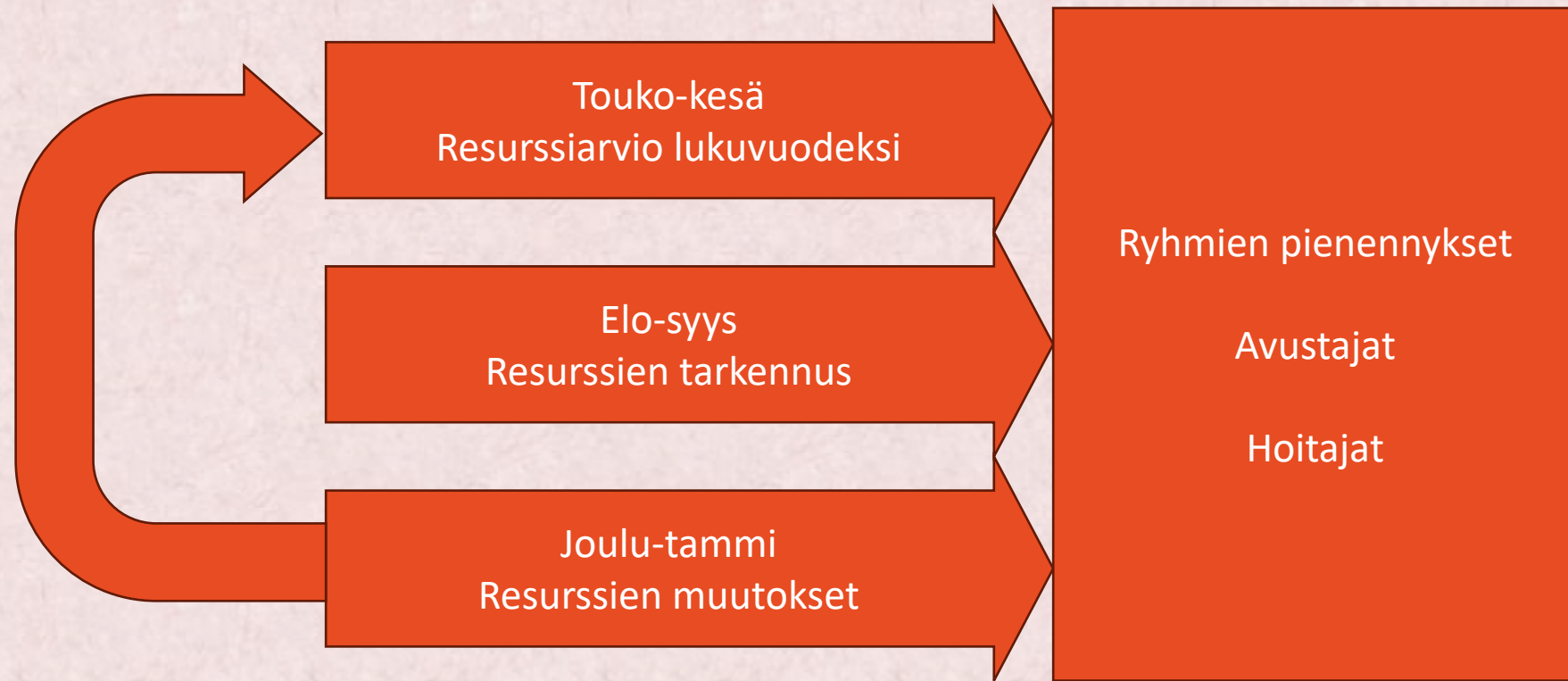
VAHVUUDET

- Resurssi perustuu tuen päätöksiin
- Resurssi jakautuu yhtä oikein kuin päätökset on tehty
- Tuen resurssin tunnuslukuja voidaan ja pitää seurata
- Tuen kertoimet johtavat täyttöasteseurannan tarkentumiseen ja yhdentymiseen
- Päiväkodin johtajan päätösvalta kasvaa
- Päiväkodille tulee mahdollisuus tehdä omia valintoja

HEIKKOUEDET

- Avustajien ja tuen parissa työskentelevien hoitajien sijoittuminen vaatii mahdollisesti uusia menettelytapoja
- Syksyn resursointi pohjautuu osin keväällä tehtävään arvioon, joka saattaa kannustaa liioitteluun
- Tuen tuoma lisäresurssi kannustaa tuen tarpeen löytämiseen

Prosessi päiväkodin kannalta, perusteena tuen päätösten määrä

Resurssin määrittäminen ja käyttö, esimerkki

Päiväkodissa tuen päätöksiä ja resurssia elokuussa

- Erityinen tuki 10 lasta x 1,5 kerrointa = 15,0 resurssikerrointa
- Tehostettu tuki 10 lasta x 0,5 kerrointa = 5,0 resurssikerrointa
- Yhteensä 20 resurssikerrointa

Päiväkodinjohtaja päättää käyttää resurssin seuraavasti elokuussa

- Pienempi ryhmä, jossa 15 lasta: 21 paikkaa, jolloin 6 kerrointa käytetty
- Pienempi ryhmä, jossa 18 lasta: 21 paikkaa, jolloin 3 kerrointa käytetty
- Ryhmien pienennykseen käytetty yhteensä 9 kerrointa
- Yksi avustaja: 3,37 kerrointa käytetty
- Kaksi hoitajaa: 8,1 kerrointa käytetty (2 x 4)
- Yhteensä käytetty 20,47 kerrointa

Tammikuussa resurssia voidaan muuttaa erikseen sovittavalla menettelyllä

Kevään aikana lapsia tulee aina lisää, joukossa myös tuen piiriin siirtyviä

Resurssimallin käyttöönotto, ehdotus aikataulusta

- Päätös asiasta, kevät 2024
- Projektointi, päätöksen jälkeen
- Resurssilaskennan viimeistely, kevät 2024
 - Osana Evakan laskentaa täyttöasteen osalta
 - Oma laskenta henkilöstön sijoittamista varten
- Ryhmärakenteen uudistaminen ainakin osittain, lukuvuoden vaihtuessa
- Laskennan testaus ja simulointi, kevät 2024-alkusyysy 2024
 - Syksyn 2024 lapsitiedoilla
- Muutosten toteuttaminen, lukuvuosi 2024-2025
- Uusi toimintatapa kattavasti käytössä, syksy 2025

Erityisopettajien määrä ja toimintamalli

- Erityisopettajat ovat oma kustannuspaikka ja organisaation osa kuten tähänkin asti kehittämisen alkuvaiheessa
- Resurssi on syksyn 2023 tilanteessa 34 erityisopettajaa (vakansseja tammikuussa 2024 yhteensä 69)
- Tavoitteena on uudenlainen malli erityisen tuen asiantuntijatyön toteuttamiseksi
 - Jatkossakin tarvitaan erityisen tuen asiantuntijoita esimerkiksi tuen laadun kehittämiseen ja tuen päätösten valmisteluun sekä valmistelun tukeen, johon tulisi varata alueittain 1-3 varhaiskasvatuksen erityisopettajaa
 - Lisäksi jokaisella päiväkodilla olisi oma erityisopettaja, joka tekisi sekä konsultatiivista työtä että työskentelisi päiväkodinjohtajan kanssa sovittavalla tavalla lapsiryhmässä ja –ryhmissä
 - Päiväkodissa työskentelevien erityisopettajien osalta on helpointa, jos heidän kustannuksensa sijoittuu myöhemmin suoraan päiväkodin budjettiin ja talousarvioon
 - Tavoite päiväkoteihin sijoittuvien erityisopettajien määrän osalta on vähintään 50, mutta tarve on noin 60-70 opettajaa
 - Tarkempi rakenteen suunnittelu kannattaa tehdä kevään 2024 aikana ja ulottaa kehittämissuunnitelma noin kolmen vuoden mittaiseksi
 - Mallia kehitetään jatkuvasti ottaen huomioon erityisopettajien saatavuus
 - Kaupunki pyrkii vaikuttamaan erityisopettajien koulutuspaikkojen määrään

Erityisopettajien määrän lisäämisen taloudelliset vaikutukset

- Turussa 2024 yhteensä 39 erityisopettajaa
- Tavoitteena on aktivoida perustetut 69 vakanssia
- Erityisopettajat toimivat tulevaisuudessa konsultatiivisen työn ohessa opettajina ryhmissä, joten kustannusvaikutus riippuu toteutuksen mallista
- Pienimmillään erotus on opettajan ja erityisopettajan henkilötyövuoden kustannusten erotus
- Erityisopettajien määrä vaikuttaa keventävästi tuen parissa työskentelevän muun henkilöstön tarpeeseen
- Tässä vaiheessa voidaan arvioida, että erityisopettajien määrän lisääminen ei aiheuta lyhyellä aikavälillä merkittäviä kustannuksia

Turun varhaiserityiskasvatuksen tuen rakenteiden arviointi ja kehittäminen

Vertikal Oy
Kirsi Järvinen

Tuen rakenteiden arviointihankkeen ydinkohdat

- Tehostetun ja erityisen tuen rakenteet ja resurssien kartoitus.
- Tavoitteena tuottaa ratkaisumalli ja toimenpiteet tehostetun ja erityisen tuen järjestämiseen ja kohdentamiseen tavalla, jossa on huomioitu lainsäädäntö ja pedagoginen laatu.
- Toimenpiteiden arviointi ja vertailu sekä muutoksena nykytilanteeseen, että eri vaihtoehtojen välillä.
- Erityisopettaja- ja avustajaresurssin, ryhmäkoon, palvelukertoimen ja tuen järjestelyihin kuuluvien kustannusten arviointi.
- Tuen riittävyyden, saatavuuden, saavutettavuuden sekä inklusiivisuuden käytännön toteutuminen sekä nykyisillä, että vaihtoehtoisilla tuen rakenteellisilla ratkaisuilla ja resurssien kohdentamisella.

Oikeus varhaiskasvatuksessa annettavaan tukeen (Varhaiskasvatuslaki 3a 15a§, 2018)

- Varhaiskasvatukseen osallistuvalla lapsella on oikeus saada hänen yksilöllisen kehityksensä, oppimisensa ja hyvinvointinsa edellyttämää yleistä tukea osana varhaiskasvatuksen perustoimintaa viivytyksettä tuen tarpeen ilmettyä. **Yleinen tuki muodostuu yksittäisistä tukimuodoista**
- Jos 1 momentissa tarkoitettu tuki ei ole riittävää tai lapsi tarvitsee vahvempaa tukea, on tukea annettava tehostettuna tukena lapsen yksilöllisten tarpeiden mukaan. **Tehostettu tuki muodostuu säännöllisistä ja samanaikaisesti toteutettavista useista tukimuodoista.**
- Jos 2 momentissa tarkoitettu tuki ei ole riittävää tai lapsi tarvitsee tukea vammasta, sairaudesta, kehityksen viivästymästä tai muusta, merkittävästi hänen toimintakykyään alentavasta oppimisen tai kehityksen tuen tarpeesta johtuen, on tukea annettava yksilöllisesti suunniteltuna erityisenä tukena. **Erityinen tuki muodostuu useista tukimuodoista ja on jatkuvaa tai kokoaikaista.**

Tavoitteena

- Kehittää varhaiserityiskasvatusta osana varhaiskasvatuksen palvelutarjontaa siten, että tuki toteutuu alueellisesti, yksikkö- ja lapsiryhmäkohtaisesti sekä lapsikohtaisesti yhdenvertaisesti. Tämä edellyttää sen tarkastelua, miten ja millaisin periaattein resurssit tulee jakaa uudelleen.
- Lapsen tarvitsema tuki tulee olla saatavilla viipymättä ja riittävän vahvana tuen tarpeen ilmetessä, minkä tulee olla kehityksen ja oppimisen tuen järjestämisen ja resurssoinnin keskeinen periaate. Eli tuen saamiseen ei saa vaikuttaa esimerkiksi se, mihin aikaan vuodesta lapsen tuen tarve havaitaan.
- Lapsen tarvitsema tuki järjestetään lapsen omaan ryhmään ja niihin ympäristöihin, joissa lapsi osallistuu varhaiskasvatukseen.
- Varhaiskasvatuksen toimintakulttuurin muutos, inklusion, oppimisen ja hyvinvoinnin, tasa-arvoisuuden, yhdenvertaisuuden ja vuorovaikutuksen vahvistaminen sekä lapsen varhaiskasvatuksen järjestämisen kannalta välttämätön ja riittävän varhainen tuki.

Arvioinnin ydinkohdat

Tavoitteet

- Arvioida varhaiserityiskasvatuksen ja tuen kokonaisuutta.
- Tarkastella tuen kustannuksia yksiköittäin, alueittain sekä kokonaisuudessa.
- Arvioida käytössä olevat lisäkertoimet ja niiden vaikutus täyttöasteeseen ja talouteen.
- Tehdä ehdotuksia resurssien käytön kehittämiseksi.

Tuen ja inklusion kehittäminen

- Tuen riittävyyden, saatavuuden, saavutettavuuden sekä inklusiivisuuden käytännön toteutuminen sekä nykyisillä, että vaihtoehtoisilla tuen rakenteellisilla ratkaisuilla ja resurssien kohdentamisella.

Varhaiserityiskasvatus Turussa

- Varhaiskasvatuksessa lapsella on oikeus turvattuun kasvuun, kehittymiseen ja oppimiseen. Lapsen henkilökohtaisen hyvinvoinnin edistäminen on keskeinen kasvatuspäämäärä.
- Turussa lapsen tuki järjestetään osana varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen päivittäistä toimintaa. Tuki annetaan ensisijaisesti erilaisin joustavin järjestelyin lapsen omassa päiväkot-, esiopetus- tai perhepäivähoitoryhmässä.
- Lapsen vasun avulla määritellään lapsen tarvitseman tuen vahvuus, tavoitteet pedagogiselle toiminnalle sekä menetelmät tavoitteiden saavuttamiseksi. Lapsen tuen tarvetta arvioidaan säännöllisesti huoltajien ja varhaiskasvatuksen henkilöstön kesken sekä tarpeen mukaan moniammatillisena yhteistyönä.
- Varhaiskasvatuksen erityis palvelupäällikkö vastaa kaikista järjestelyistä liittyen lapsen kasvun ja oppimisen tukeen.
- Jokaiselle päiväkodille on nimetty oma varhaiskasvatuksen alueellinen erityisopettaja, joka käy lapsiryhmissä ja konsultoi henkilöstöä säännöllisesti ja tarvittaessa. Lisäksi päiväkodeissa työskentelee yksikkökohtaisia erityisopettajia ja lapsiryhmissä työskenteleviä erityisopettajia.

Varhaiserityiskasvatuksen vahvuudet ja heikkoudet työpajojen, haastatteluiden ja kyselyn perusteella

Vahvuudet

- Turvakolttuhanke vahvistanut osaamista ja tuonut lisäresursseja, joka on parantanut tuen saatavuutta ja vähentänyt kuormitusta tiimeissä.
- VEK-tiimin työ on laadukasta
- Kehittämistyötä on tehty suunnitelmallisesti ja pitkäjänteisesti.
- Yksiköissä, joissa on riittävästi pätevää ja osaavaa henkilökuntaa, toimeenpano näyttää sujuvan hyvin.
- Huoltajien kanssa tehtävä yhteistyö toimii pääosin hyvin

Haasteet

- Pätevän henkilöstön puute (osaamisvaje) => edes yleinen tuki eivät toteudu.
- Alueellisia ja yksikkökohtaisia eroja on paljon henkilöstön osaamisessa ja riittävydessä.
→ Huoli lasten yhdenvertaisuudesta
- Huoli siitä, miten tuen kirjaukset ja suunnitelmat käytännössä toteutuvat
- VEOjen työnkuvan päivittämisen tarve: alueveon ja yksikköveon roolit ja tehtävät kaipaavat selkiyttämistä
- Lapsen tuen toteutuminen on kiinni siitä, mihin aikaan vuodesta tuki havaitaan.

Työpajoissa,
haastatteluissa
ja henkilöstö-
kyselyssä esille
tuotuja tuen
järjestämisen
kehittämisen-
tarpeita

Hallinnolliset prosessit ja resurssien jako

- Tuen alueellisesti ja yksikkökohtaisesti yhdenvertaisempi suunnittelu, valmistelu ja resurssointi
- Tuen prosessien kirkastaminen koko henkilöstölle
- Tuen vaikuttavuuden vahvistaminen
- Tuen saavutettavuuden parantaminen (päästösten oikea-aikaisuus)
- Nivelvaiheiden (vaka-eo-po) prosessien kehittäminen edelleen

Johtaminen ja henkilöstön osaaminen

- Päiväkodin johtajan roolin vahvistaminen tuen prosessissa ja toteuttamisessa
- Varhaiserityiskasvatuksen kehittäminen osaksi jaettavaa pedagogista johtajuutta → Veo:n ja Vo:n roolin ja asiantuntijuuden vahvistaminen tuen käytännön toteuttamisessa ja inklusiivisen pedagogiikan kehittämisessä
- Henkilöstön osaamisen vahvistaminen tuen toteuttajina → tuen tunnistaminen, tuen suunnittelu ja työtapojen kehittäminen

Yhteenveto

- Turun varhaiskasvatus näyttää onnistuneen Turvakolttu-hankkeen myötä resurssien saamisessa ja avustajien lisäämisessä, mikä on osin parantanut tuen saatavuutta ja vähentänyt kuormitusta tiimeissä.
- Onnistumiset liittyvät resurssien lisäämiseen ja tuen saatavuuden parantamiseen, kun taas haasteet liittyvät byrokraatiaan, ohjeistukseen ja pätevän henkilöstön saatavuuteen.
- Yksiköissä, joissa on riittävästi henkilökuntaa, toimeenpano näyttää sujuvan hyvin.
- Yksiköt, joissa resurssipula ja osaamisvaje on suurta, tuen toimeenpano ei onnistu.
- Inklusio käsitteenä, arvona, asenteena ja näistä seuraavina tapoina toimia vaihtelee:
korostaa tarvetta jatkuvalla koulutukselle, asennemuutokselle ja yhteiselle keskustelulle inklusion merkityksestä ja käytännöistä varhaiskasvatuksessa.
- Resursseja on määrällisesti riittävästi, mutta ei aina laadullisesti: kuvastaa tarvetta tasapainottaa määrällisiä ja laadullisia resursseja tuen parantamiseksi.
- Henkilökunta odottaa resursseja nopeasti, mutta ei ole valmis refleктоimaan omaa osuuttaan ja esimerkiksi sitä, että aikuisten toimintaa muuttamalla voi vaikuttaa lapsen tuen tarpeeseen.
→ tarve johtamisosaamisen vahvistamiselle.

Rakennemalli mahdollistaa tuen riittävyyden, joustavuuden ja tarkoituksenmukaisuuden

Lapsi saa riittävän tuen kehitykseensä ja oppimiseensa	Kaikki lapset saavat tukea omassa ryhmässään	Tuen käytännöt ovat yhtenäiset	Henkilökunnan tukeen liittyvä osaaminen on riittävää	Tuen jatkumo varhaiskasvatuksesta esiopetukseen on selkeä
Tuen tarpeeseen vastataan oikea-aikaisesti. Yhteistyö huoltajien kanssa on joustavaa	Inklusiivisuus vahvistuu.	Resurssien kohdentaminen on joustavaa ja oikea-aikaista. Tukeen on varattu resursseja, joiden jakoperuste on selkeä joustavaa	Henkilöstö saa veo-tukea omaan osaamiseensa.	Suunnitelmallista ja johdonmukaista tukea on tarjolla riittävästi

Rakennemallin pedagogiset tavoitteet

- Lapsen oikeus tukeen toteutuu joustavasti riippumatta kaupunginosasta ja alueesta, jossa lapsi asuu, tai ajankohdasta jolloin tuen tarve havaitaan -> Yhtenäinen tuen malli ja selkeä jaettu arvopohja mahdollistavat tuen käytänteiden yhdenmukaisuuden.
- Veo-tuen ja jaetun pedagogisen johtamisen kautta henkilöstön ymmärrys ja osaaminen tuen käytännöistä ja menetelmistä vahvistuu.
- Tietynlainen tuki ei kohdennu automaattisesti tiettyyn tarpeeseen, vaan tuen muotoja suunniteltaessa huomioidaan aina se, millaisena yksilölliset tarpeet näyttäytyvät juuri kyseisessä ryhmässä.
- Varhaiskasvatuksen opettajan rooli ja vaikutusmahdollisuudet tuen kysymyksissä vahvistuu.
- Tuen lisäresurssihenkilöstön työnkuvien kehittäminen -> pedagogisen osaamisen vahvistaminen.

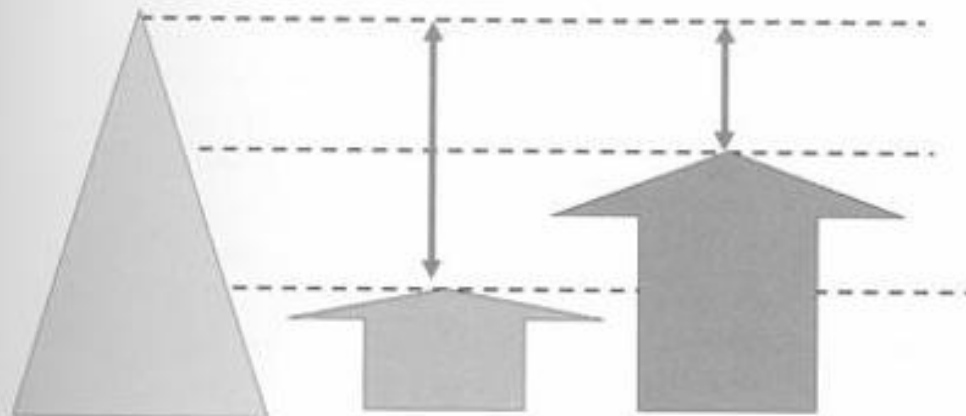
Huomioitavaa

- Ymmärrys / tietoisuus siitä, mitä kaikkea arjessa jo tapahtuu
=> yleisen tuen näkyväksi tekeminen
- Korkealaatuinen pedagogiikka tukee jo itsessään monin tavoin kaikkien lasten tarpeita
- Onnistumisten esiin nostaminen, mikä on jo hyvää / riittävää suhteessa tuen tarjoamiseen
- Erilaiset tukimuodot palvelevat koko ryhmää / kaikkia lapsia

LAPSEN
TUEN TARVE

LAPSEN
ERITYISYYS
määrittyy tuen
tarpeen ja yhteisön
osaamisen suhteessa

YHTEISÖN
OSAAMISEN
TASO

3. Lapsen
yksilölliset
tuen tarpeet
ja tavat

2. Yleinen
tietous tuen
tarpeesta ja
tavoista

1. Perus-
osaaminen:
lapsen kasvu
ja kehitys

Kuvio 2. Lapsen erityisyyden määrittäminen suhteessa yhteisön osaamisen tasoon

Koko henkilöstön osaamisen vahvistaminen

- Ymmärrys / tietoisuus siitä, mitä kaikkea arjessa jo tapahtuu => yleisen tuen näkyväksi tekeminen
- Korkealaatuinen pedagogiikka tukee jo itsessään monin tavoin lasten tarpeita
- Onnistumisten esiin nostaminen, mikä on jo hyvää / riittävää suhteessa tuen tarjoamiseen
- Erilaiset tukimuodot palvelevat koko ryhmää / kaikkia lapsia

Kuvio: Liisa Heinämäki

VEOn työnkuvan kehittäminen

- Lain mukaan veon työn tulee painottua konsultointiin ja koko- tai osa-aikaisen erityisopetuksen antamiseen sekä kunnallisella että yksityisellä puolella.
- Työmäärä ryhmissä on kasvanut ja tuen kolmiportaisuus on tuonut mukanaan tarpeen tukea tiimien peruspedagogiikkaa sekä kehittää inklusiivista varhaiskasvatusta → enemmän konsultointia ja osallistumista pedagogiikan kehittämiseen yksikkötasolla.
- Veon rooli yleisen tuen kohdalla?
- Veon rooli tehostetun ja erityisen tuen suunnittelussa ja toteuttamisessa?
- Yhteisopettajuuden ja yhteissuunnittelun vahvistaminen
- Erilaisten veo-työnkuvien selkiyttäminen: miten alueveon ja yksikköveon työnkuvat sovitetaan yhteen? Vai kehitetäänkö jatkossa vain toista? Onko tarvetta molempiin?
- Kokoaikaisen tai osa-aikaisen erityisopetuksen antaminen kaikille ikäluokille, myös alle 3-vuotiaille

Kiitos!
Vertikal Oy:n tiimi
